

Henkilökohtaisen avun, erityisen osallisuuden tuen, ammatillisen henkilökohtaisen avun ja valmennuksen palveluseteli 1.3.2025 lukien
917/00.01.01.01/2025

Aluehallitus 11.02.2025 § 26

Lisätiedot	Vs. toimialuejohtaja Tuuli Ollila tuuli.ollila@siunsote.fi puh. 013 330 5827
Päätösehdotus	Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi: Aluehallitus päättää 1. Ottaa käyttöön henkilökohtaisen avun, osallisuuden tuen ja valmennuksen palvelusetelin 1.3.2025 alkaen. 2. Hyväksyä henkilökohtaisen avun, osallisuuden tuen ja valmennuksen palvelusetelisääntökirjan sekä palvelusetelin arvot liitteen mukaisesti 1.3.2025 alkaen. 3. Valtuuttaa jatkossa toimialuejohtajan tekemään palvelukohtaiseensääntökirjaan vähäisiä teknisiä muutoksia ja korjauksia sekä lakeihin ja asetuksiin perustuvia päivityksiä.
Päätös	Hyväksyttiin.
Selostus	Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) astui voimaan 1.1.2025. Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista. Kehitysvammalakiin jää itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset. Oikeus palveluihin määrittyy tarpeen, ei diagnoosin perusteella. Uudistuksen tavoitteena on toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa, ehkäistä ja poistaa esteitä, jotka rajoittavat vammaisen henkilön yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja osallistumisen toteutumista yhteiskunnassa, tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista sekä turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut. Lain sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseleleistä (569/2009) mukaan hyvinvointialueen on päätettävä ne palvelut, joiden järjestämisessä se käyttää palveluseteliä. Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella palveluseleiden järjestämistä ohjataan palvelusetelisääntökirjan yleisellä osalla sekä palvelukohtaisilla osilla.

Vammaispalvelun asiakkaan osallisuutta ja valinnanvapautta edistetään palvelusetelin avulla. Nykyinen henkilökohtaisen avun palvelusetelisääntökirja on tehty uudeksi asiakirjaksi vastaamaan vammaispalvelulain muutoksia.

Henkilökohtaisen avun palvelusetelipalvelun lisäksi palvelusetelisääntökirjaan sisällytetään uusia vammaispalvelulain mukaisia palveluja; erityinen osallisuuden tuki, ammatillinen henkilökohtainen apu ja valmennus. Tämä on tarkoituksen mukaista, koska edellä mainitut palvelut ovat palvelun järjestämisen ja toteuttamisen kannalta henkilökohtaisen avun kaltaisia palveluja.

- Henkilökohtainen apu on toisen ihmisen antamaa apua niissä tavanomaisen elämän toimissa, joita henkilö ei pysty kokonaan tai osittain itse vamman tai sairauden vuoksi tekemään.
- Erityisen osallisuuden tuella tarkoitetaan yksilöllisesti toteutettua toisen henkilön tukea, jonka avulla asiakas pääsee vuorovaikutukseen muiden ihmisten kanssa tai pystyy osallistumaan vapaa-ajan toimintaan ja olemaan vuorovaikutuksessa vapaa-ajan tilanteissa.
- Ammatillisella henkilökohtaisella avulla pyritään mahdollistamaan vammaisten kotona asuminen erityistilanteissa.

Valmennuksen tarkoituksena on vahvistaa vammaisen ihmisen itsenäisessä elämässä tarvitsemia taitoja ja parantaa hänen toimintakykyään elämän muutostilanteissa esimerkiksi viittomakielen ja kommunikaatiokeinojen opetuksen avulla.

Palvelusetelisääntökirjan palveluja järjestetään palvelusetelillä, omana toimintana ja työnantajamallilla sekä ostopalveluna.

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen järjestäminen ja toteuttaminen perustuu yksilölliseen palvelutarpeen arviointiin sekä asiakas- ja toteuttamissuunnitelmaan.

Yksityiset palveluntuottajat ovat kommentoineet palvelusetelisääntökirjan luonnosversiota ja lisäksi vammaisneuvostolta on pyydetty lausunto sisällöstä. Yksityisten palveluntuottajien ja vammaisneuvoston kannanotot on huomioitu sääntökirjan sisällössä lainsäädännön reunaehtojen puitteissa.

Palvelusetelisääntökirjassa määritellään palvelun sisältö ja palvelusetelin arvo.

Erityisen osallisuuden tuen, ammatillisen henkilökohtaisen avun ja valmennuksen palvelusetelin arvoiksi vuodelle 2025 esitetään seuraavaa:

Henkilökohtaisen avun arvo on hyväksytty aluehallituksessa 25.09.2024 § 206.

Erityisen osallisuuden tuki

Palvelusetelin arvo arkisin (ma-pe) on 38,20 €/h. Perustuntihinnan lisäksi hyvinvointialueelle tulee maksettavaksi yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimuksen mukaiset lisät.

Ammatillinen henkilökohtainen apu

Palvelusetelin arvo arkisin (ma-pe) on 38,20 €/h. Perustuntihinnan lisäksi hyvinvointialueelle tulee maksettavaksi yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimuksen mukaiset lisät.

Valmennus

Palvelusetelin arvo arkisin (ma-pe) on 38,20 €/h. Perustuntihinnan lisäksi hyvinvointialueelle tulee maksettavaksi yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimuksen mukaiset lisät.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue on varmistanut uuden palvelusetelin käyttöönoton valmistelussaan lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 8 §:ssä säädetyistä vastuista ja palvelutoiminnan jatkuvuudesta, sekä lain 12 §:n edellytykset ja rajoitukset sote-palvelujen järjestämisessä palvelusetelillä. Hyvinvointialue on myös ottanut huomioon uuden palvelusetelin käyttöönotossa järjestämislain 15 §:n asettamat velvoitteet.

Liitteenä Vammaisneuvoston lausunto ja palvelusetelisääntökirja Henkilökohtainen apu, osallisuuden tuki ja valmennus 1.3.2025 alkaen.